

ผลการใช้กระดานสื่อสารประกอบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนคลองบางกะสี

วิรัตน์สุดา บุณจันทร์¹

ดวงใจ รุ่งเรือง^{1*}

¹สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

*อีเมล: duangjai.r@dru.ac.th

วันที่รับบทความ: 27 เมษายน 2567 • วันที่แก้ไขบทความ: 7 มีนาคม 2568 • วันที่ตอบรับบทความ: 25 เมษายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนคลองบางกะสีก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดานสื่อสาร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ที่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนคลองบางกะสี ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน มีประชากรทั้งหมด 27 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสารของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 และแบบสังเกตความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการทดลองเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความมีระเบียบวินัยที่ 14.40 และหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยคะแนนที่ 32.96 ค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานหลังการทดลอง เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพัฒนาความมีระเบียบวินัยที่สูงขึ้น

คำสำคัญ: กระดานสื่อสาร กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ความมีระเบียบวินัย

The Effects of Using Communication Boards in Creative Art Activities to Develop Discipline of 3rd- year Kindergarten Students at Klong Bang Kasee School

Wiratsuda Bunjan¹

Duangjai Roongreang^{1*}

¹Early Childhood Education Program, Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University

*E-mail: duangjai.r@dru.ac.th

Received: 27 April 2024 • Revised: 7 March 2025 • Accepted: 25 April 2025

Abstract

This research aimed to compare the discipline of 3rd-year kindergarten students at Khlong Bang Kasee School before and after participating in creative art activities organized using communication boards. The population for this study consisted of male and female students aged 5 - 6 years, enrolled in 3rd-year kindergarten during the first semester of the 2023 academic year at Khlong Bang Kasee School, Bang Pla Subdistrict, Bang Phli District, Samut Prakan Province, under the jurisdiction of the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2. The study involved one classroom with a total of 27 students. The research instruments included a set of creative art activity plans incorporating the use of communication boards and an observation form for assessing student discipline. The research findings revealed that before the intervention, the students' average discipline score was 14.40. After the intervention, the average score increased to 32.96. The difference in the mean scores before and after the intervention was statistically significant at the .01 level, supporting the hypothesis that, after the intervention, the students' average discipline scores improved.

Keywords: communication board; creative art activities; discipline

สภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่นำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 และมีความสำคัญเพื่อกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสามารถ มีทักษะที่สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้านของสถานการณ์ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้มีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยได้ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเด็ก เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยนั้นมีการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล และถือเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้รากฐานในการดำเนินชีวิตให้เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ความวินัยจึงถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งในด้านส่วนบุคคลและการทำงานต่อในอนาคต เพราะความมีวินัยหรือความมีระเบียบวินัยเป็นลักษณะนิสัยเบื้องต้นที่เอื้อต่อการจัดการเวลา การวางแผน การทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมถึงการรักษาสุขภาพจิตใจ เมื่อมีระเบียบวินัยอย่างเหมาะสมจะช่วยให้มีโอกาสในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดความเครียดในการจัดการกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ ความมีระเบียบวินัยยังช่วยให้รักษาสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวและการทำงานได้ดีขึ้นด้วย สาขาวิชาจิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล (2566, 1) กล่าวถึง ความสำคัญของระเบียบวินัยว่า การที่เราจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายอย่าง และ “ระเบียบวินัย” เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญ เพราะถ้าเราปลูกฝังให้เด็กมีระเบียบวินัย เด็กย่อมเรียนรู้ที่จะเคารพในสิทธิของผู้อื่นและสิทธิของตนเอง ซึ่งเด็กสามารถเรียนรู้ได้จากการกระทำของผู้ใหญ่ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์จริงที่ได้รับการยอมรับ ดังนั้น “ระเบียบวินัย” จึงเป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่กำหนดขึ้น เพื่อให้เด็กเรียนรู้ถึง

สิ่งที่เขาสามารถทำได้ซึ่งจะทำให้พวกเขารู้ว่าควรทำอย่างไรกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่พวกเขาเจอในแต่ละวัน โดยจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการควบคุมตนเองของเด็ก ภายใต้เงื่อนไขในการเลือกแสดงพฤติกรรมให้เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของสังคม ทำให้เด็กเรียนรู้ที่จะเคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักการควบคุมตัวเองว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ

สถานการณ์ในปัจจุบันที่เริ่มเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว หลังสถานการณ์โควิด - 19 ที่ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนไป ทั้งวิถีชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม ด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันที่มีแพลตฟอร์มออนไลน์และโซเชียลมีเดียเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต และประชากรที่ย้ายมาอาศัยแถบชานเมืองเพิ่มมากขึ้น ทำให้โครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะขยายตัวตามเพื่อรองรับการดำเนินชีวิต จังหวัดสมุทรปราการก็เป็นหนึ่งในชานเมืองที่มีประชากรย้ายเข้าย้ายออกเพิ่มมากขึ้น โดยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ครอบครัวหรือผู้เลี้ยงดูเด็กส่วนมากต้องทำงานประกอบอาชีพเพื่อรองรับการขยายตัวของโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้ผู้เลี้ยงดูเด็กส่วนมากปล่อยปละละเลยการอบรมเลี้ยงดูและการฝึกระเบียบวินัยให้กับเด็ก จากการสนทนาและสอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากครอบครัวของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนคลองบางกะปิพบว่า การเลี้ยงดูในช่วงที่ผ่านมาเป็นการเลี้ยงดูเด็กผ่านการใช้เทคโนโลยีเป็นหลัก โดยการให้เด็กนั่งเล่นหรือเรียนรู้ผ่านจอสีเหลี่ยม การกระทำเช่นนี้ไม่ได้ส่งผลดีกับพัฒนาการเด็กในวัย 0 - 6 ปี ทำให้พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ถดถอยหรือล่าช้า รวมถึงการมีระเบียบวินัยซึ่งเด็กส่วนมากขาดการปลูกฝังเรื่องการมีระเบียบวินัยส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงภายในห้องได้ตามพัฒนาการทางด้านจริยธรรมสำหรับเด็กในช่วงปฐมวัยนั้น เด็กสามารถเรียนรู้และสร้างเจตคติต่อการมีวินัยได้ โคลเบิร์ก (Kohlberg, 1976, น. 32 - 33) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึงกฎเกณฑ์ในการตัดสินความผิดถูกของการกระทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่เกิดขึ้นขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญากับความผูกพันของบุคคล โดยในระดับอายุ 0 - 7 ปี เป็นระดับที่ 1 ระดับก่อนเข้าใจสังคมและประเพณี (pre-conventional level) คือ เป็นระดับค่านิยมทางจริยธรรมในระดับก่อนแบบแผน การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้อื่น ในระดับนี้ประกอบด้วย ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอีก 2 ขั้น คือ การหลบหลีกการลงโทษ กระทำอะไรจะคิดถึงตนเองเป็นหลัก เชื่อฟังคนอื่นที่มีอำนาจสูงกว่า

ด้วยเหตุนี้เอง ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนคลองบางกะปิ โดยสังเกตพฤติกรรมและรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัย นฤมล เนียมหอม (2549) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์เพื่อฝึกฝนทักษะ

และพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีวินัยในตนเอง คือ 1) การฝึกฝนให้เด็กพึ่งพาตนเอง 2) การฝึกฝนให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง 3) การฝึกฝนให้เด็กร่วมรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น 4) การฝึกฝนให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม 5) การฝึกฝนให้เด็กมีพฤติกรรมแบบร่วมมือ 6) การฝึกฝนให้เด็กปฏิบัติตามมารยาทสังคม ซึ่งกิจกรรมสร้างสรรค์ถือเป็นหนึ่งกิจกรรมที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเป็นรายบุคคล และมีการร่วมทำกิจกรรมเป็นกลุ่มในคราวเดียวกัน อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ของตนเองด้วย โดยสายพิน ประสุพรรณ (2538, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมโดยเด็กร่วมกันสร้างกฎเกณฑ์และครูสร้างกฎเกณฑ์เด็กปฐมวัย พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมโดยเด็กร่วมกันสร้างกฎเกณฑ์และครูสร้างกฎเกณฑ์มีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ โดยมีการนำกระดานสื่อสารที่เป็นสื่อภาพประกอบวิธีการหรือข้อกำหนดเข้ามาประกอบกิจกรรมเพื่อช่วยพัฒนาความมีระเบียบวินัยซึ่งกระดานสื่อสารถือเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่ใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีสัญลักษณ์รูปภาพในการสื่อสารแทนคำพูดถือเป็นอีกหนึ่งตัวช่วยเพื่อให้เด็กเข้าใจมากยิ่งขึ้นในการสื่อสารกับเด็กปฐมวัย รวมถึงดึงดูดความสนใจจากเด็กโดยใช้ภาพประกอบที่มีความน่าสนใจและเข้าใจง่าย กระดานสื่อสารจึงถือเป็นสื่อที่ช่วยในการสื่อสาร และนิยมใช้กับเด็กพิเศษในการสื่อสารที่ช่วยให้เด็กได้เข้าใจการสื่อสารผ่านภาพ และสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีสติ ผู้วิจัยเห็นว่ากระดานสื่อสารสามารถนำมาปรับใช้กับเด็กปกติ เพื่อช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมซึ่งมีส่วนช่วยในการฝึกระเบียบวินัยได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนคลองบางกะสี ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสาร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนคลองบางกะสีที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดานสื่อสารมีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ที่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนคลองบางกะสี ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน มีประชากรทั้งหมด 27 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 แผนกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสารของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3
- 2.2 แบบสังเกตความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสังเกตความมีระเบียบวินัย ซึ่งมีหลักการดำเนินการดังนี้

3.1 การเก็บข้อมูลจากการบันทึกแบบสังเกตความมีระเบียบวินัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ผู้สังเกตจำนวน 2 คน คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

3.2 เก็บข้อมูลจากการบันทึกแบบสังเกตความมีระเบียบวินัยทุกด้านก่อนการทดลอง (pre-test) จากกลุ่มประชากรจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นเวลา 1 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ได้แก่ วันอังคาร และวันพุธ วันละ 40 นาที ในช่วงกิจกรรมเกมการศึกษา เวลา 9.50 - 10.30 น.

3.3 เก็บข้อมูลจากการบันทึกแบบสังเกตความมีระเบียบวินัยทุกด้านหลังการทดลอง (post-test) จากกลุ่มประชากรจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นเวลา 1 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ได้แก่ วันอังคารและวันพุธ วันละ 40 นาที ในช่วงกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เวลา 09.50 - 10.30 น.

3.4 เมื่อสิ้นสุดการทดลองนำข้อมูลจากการบันทึกแบบสังเกตความมีระเบียบวินัย ก่อนการทดลอง (pre-test) และหลังการทดลอง (post-test) มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ และสรุปผลการทดลอง แบบโดยรวมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดังนี้

- 1) ด้านความรับผิดชอบ
- 2) ด้านความซื่อสัตย์
- 3) ด้านความสามัคคี
- 4) ด้านความอดทนอดกลั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำคะแนนที่ได้จากการสังเกตความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ก่อนและหลังการทดลองมาหาค่าสถิติพื้นฐาน โดยนำข้อมูลไปหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
2. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t-test for dependent samples

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาความมีระเบียบวินัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสีสื่อสาร พบว่า ก่อนการทดลองเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาความมีระเบียบวินัยที่ 14.40 และหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยคะแนนที่ 32.96 ค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า หลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพัฒนาความมีระเบียบวินัยที่สูงขึ้น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนคลองบางกะสี ก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสีสื่อสาร

ความมีระเบียบวินัย	ก่อน		หลัง		(D)	t	df	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.				
1. ด้านความรับผิดชอบ	3.67	0.83	7.92	0.99	4.25	31.08	26	.00
2. ด้านความซื่อสัตย์	4.07	0.91	8.18	0.78	4.11	25.21	26	.00
3. ด้านความสามัคคี	3.00	0.00	8.55	0.50	5.55	57.00	26	.00
4. ด้านความอดทน อดกลั้น	3.70	0.54	8.66	0.55	4.96	43.92	26	.00
รวม	14.40	1.94	32.96	2.73	18.55	38.78	26	.00

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 1 พบว่า ก่อนการพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนคลองบางกะสี ด้วยการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 14.40$ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.67$ ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.07$ ด้านความสามัคคี $\bar{X} = 3.00$ ด้านความอดทนอดกลั้น มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.70$

หลังจากการใช้กิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนคลองบางกะสี ด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 32.96$ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 7.92$ ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 8.18$ ด้านความสามัคคี มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 8.55$ ด้านความอดทนอดกลั้น มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 8.66$ ซึ่งหลังจากเด็กปฐมวัยได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสาร คะแนนและระดับคะแนนการพัฒนาความมีระเบียบวินัยสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสาร คะแนนของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 14.40$ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 1.94$ และหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสารคะแนนของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 32.96$ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 2.73$ หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทางวิจัยพบว่า $t = 38.78$ ซึ่งสรุปได้ค่าเฉลี่ยคะแนนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสารมีความมีระเบียบวินัยที่สูงขึ้นกว่าก่อนทำกิจกรรมและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้น จากการที่เด็กปฐมวัยได้ส่งเสริมพัฒนาความมีระเบียบวินัยโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสารส่งผลให้เด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมมีความมีระเบียบวินัยสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาพัฒนาความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยที่ใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสารมีความมีระเบียบวินัยทุกด้านเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสารสามารถส่งเสริมพัฒนา

ความมีระเบียบวินัยให้สูงขึ้น อภิปรายไว้ดังนี้ พัฒนาความมีระเบียบวินัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสาร พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอยู่ที่ 14.40 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.94 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองอยู่ที่ 32.96 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.73 คะแนน แสดงว่า การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสารสามารถส่งเสริมพัฒนาความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวัลย์ เผือกพ่วง (2536, น. 63) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อ ความมีระเบียบวินัย และความสามารถใช้กล้ามเนื้อเล็กของปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์สร้างสรรค์ (ศิลปะศึกษา) ของนักเรียนอนุบาล โรงเรียนเกษมพิทยาโดยใช้คำถามประกอบพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการประสบการณ์สร้างสรรค์ (ศิลปะศึกษา) โดยใช้คำถามประกอบมีพฤติกรรมทางสังคมด้านความเอื้อเฟื้อที่แตกต่างกันและดีขึ้นก่อนการจัดประสบการณ์ รวมถึงงานวิจัยของสุพัตรา ปัสังคโท (2552) ได้ศึกษาการฝึกทักษะการสื่อสารในชีวิตประจำวันของเด็กออทิสติกโดยใช้ป้ายกระดานสื่อสาร เป็นเด็กออทิสติกที่มีปัญหาทางด้านภาษาและการสื่อสาร และกำลังศึกษาอยู่ในห้องเรียนออทิสติก ศูนย์การศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นการวิจัยเชิงการทดลอง ใช้แผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวพบว่า เด็กออทิสติกที่ผ่านการฝึกด้วยป้ายกระดานสื่อสารมีความสามารถทางการสื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวันทางด้านการใช้ภาษาท่าทางและด้านการใช้ภาษาพูดอยู่ในระดับดีมาก จะเห็นได้ว่ากระดานสื่อสารถือเป็นสื่อที่ช่วยในการสื่อสาร เพื่อให้เด็กเข้าใจการกระทำที่แปลงสิ่งที่เป็นรูปธรรมอย่างเช่นการมีระเบียบวินัย ออกมาเป็นภาพทำให้เด็กเข้าใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ยังมีส่วนเอื้อต่อการฝึกการมีระเบียบวินัยในตนเองอีกด้วย

ดังนั้น แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบกระดานสื่อสารมีส่วนช่วยในการพัฒนาความมีระเบียบวินัยให้เด็กปฐมวัยมากขึ้น ทำให้เด็กปฐมวัยมีความเข้าใจที่ง่ายขึ้นและสื่อสารได้อย่างเข้าใจ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อพัฒนาความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาความมีระเบียบวินัยในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการแก้ปัญหา
3. ก่อนนำแผนการจัดกิจกรรมไปใช้ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดกิจกรรมโดยละเอียด เพื่อที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- นฤมล เนียมหอม. (2549). **การพัฒนากระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมของครูในการสร้างวินัยในตนเองให้แก่เด็กปฐมวัย โดยใช้แนวคิดการสะท้อนความคิดและการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายใน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิลาวุธย์ เพ็ญพวง. (2536). **พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อ ความมีระเบียบวินัยและความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์สร้างสรรค์ (ศิลปศึกษา) โดยใช้คำถามประกอบ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สาขาวิชาจิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. (2566). **เสริมสร้างวินัยให้ลูกน้อย**. จาก <https://www.si.mahidol.ac.th/th/healthdetail.asp?aid=61>.
- สายพิน ประจวบวรรณ. (2538). **การศึกษาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ศิลปสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมโดยครูสร้างกฎเกณฑ์และเด็กสร้างกฎเกณฑ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพัตรา ปัสคโท. (2552). **การฝึกทักษะการสื่อสารในชีวิตประจำวันของเด็กออทิสติกโดยใช้ป้ายกระดานสื่อสาร**. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 3(1), น. 51 - 58.